

BEANTWOORDING RAADSVRAGEN

Nummer : 121-171
Onderwerp : Stoppen met gescheiden ophalen van afval
Portefeuillehouder : Harm Scheepstra
Datum : 3 september 2024

Vragen van de fractie van Waterland Natuurlijk aan het college van burgemeester en wethouders (ingezonden op 6 augustus 2024) en beantwoording daarvan door het college van burgemeester en wethouders in cursief.

Aanleiding/toelichting:

Afvalscheiding door consumenten blijkt in de praktijk niet goed te gebeuren. Nascheiding door de afvalverwerker blijkt beter en goedkoper te zijn. Veel gemeenten in Nederland stoppen met het separaat ophalen van PMD afval. Het Noord Hollands Dagblad schreef hier op 11 juli een uitgebreid artikel over:

In nabije toekomst heeft iedereen een kliko minder

Gijsbert Termaat

Leeuwarden ■ Het is gedaan met aparte kliko's voor restafval en afvalbakken voor plastic, metaal en drankverpakkingen (PMD). Steeds meer gemeenten kiezen er voor om deze soorten afval niet langer vooraf te scheiden, maar dat professioneel achteraf te laten doen door afvalverwerkers. Dat betekent dat er in de toekomst minder afvalbakken voor de deur van woningen staan.

Bij steeds meer gemeenten wordt afscheid genomen van de 'heilige graal' dat voor ieder soort afval een aparte bak nodig is. „In de praktijk blijkt dat burgers al dan niet expres fouten maken bij het scheiden van afval. Te vaak worden daardoor hele ladingen afgekeurd voor recycling en gaan dan de afvalverbrander in”, zegt Jelmer Helmhout van verwerker Omrin dat het afval inzamelt van 1,5 miljoen huishoudens en 10.000 bedrijven.

„In de praktijk blijkt dat je beter achteraf kunt scheiden. Daar zijn we inmiddels wel achtergekomen. Er is veel geprobeerd met aparte containers en weet ik niet wat, maar de mens blijft de zwakste schakel”, stelt Helmhout. „Door nu achteraf te scheiden, scoren we beter en daar gaat het om. Vandaar dat inmiddels gemeenten hun afvalbeleid aanpassen.”

Standaard

„Ik denk dat inmiddels zo'n 30 procent van de mensen restafval en PMD weer in één bak verzamelt. In Groningen, Friesland en deel van Gelderland gebeurt dat al standaard. Maar nu zie je ook in bijvoorbeeld Hilversum, Laren, Gooise Meren en Almere gebeuren. Daar laten ze het scheiden aan de bron ook los. En we zien dat deze trend navolging vindt, want we krijgen veel gemeenten op bezoek die kijken hoe wij het doen”, aldus Helmhout.

De Vereniging Afvalbedrijven zegt dat het recyclen van afval een wettelijke verplichting is, waar gemeenten zich aan moeten houden. „PMD-afval kan goed worden nagescheiden. Maar dat geldt lang niet voor alle afvalstromen. Deze raken in het restafval te nat of vervuld en

Gemeentepersoneel leegt afvalcontainers in Rotterdam.

FOTO ANP

„
Veel geprobeerd met aparte containers, maar de mens blijft de zwakste schakel

Jelmer Helmhout,
afvalverwerker Omrin

kunnen niet meer worden gerecycled - denk aan papier of karton”, zegt Jeroen Stein van de Vereniging Afvalbedrijven. „Gemeenten hantieren geen uniform beleid. Kan ook niet, want bij hoogbouw en portiekwoningen heeft niet iedere bewoner bijvoorbeeld ruimte voor vier containers voor de deur. Dus het blijft altijd maatwerk.”

Maar het doel blijft te voorkomen dat afval in de verbrandingsinstalla-

ties terecht komt. Stein: „We recyclen op dit moment al zo'n 80 procent van al ons afval en dat is een prachtige score. Maar ook met de rest doen we mooie dingen, door energieopwekking. Zelfs het as op de bodem, dat overblijft na verbranding van het restafval, wordt nog gebruikt voor stoeptegels en fundering van snelwegen. We lopen wat dat betreft voorop in Europa, maar het kan nog altijd beter.”

Nu al aanbesteden

Gooi en Vechtstreek heeft nu al besloten nascheiding toe te passen. „Het duurt nog wel even en het wordt pas 1 juli 2026 ingevoerd, maar we moeten het nu al aanbesteden. Duidelijk is dat het voor burgers makkelijker wordt en ze een straks een kliko minder voor de deur hebben staan”, aldus een woordvoerder.

„Ik ben blij dat er weer een kliko weggaat. Het zijn foelie lijke dingen en we hadden ze mooi uit het zicht gezet in een houten bak, waar er twee in stonden. Toen we nog meer moesten scheiden kregen we er een container bij die daar niet inpaste en dus altijd in het zicht stond. Dat die nu verdwijnt, vind ik geweldig”, zegt de Almeerse Lucia Geijsberts.

De fractie van WaterlandNatuurlijk vindt een goede dienstverlening aan de inwoners belangrijk, en pleit al jaren voor ongescheiden ophalen van afval. Waterland is traag in het afschaffen van gescheiden ophalen in vergelijking met andere gemeenten.

Vraag 1

Wanneer gaat ons college in navolging van veel andere gemeenten weer stoppen met het gescheiden ophalen van afval?

Antwoord 1

Gemeente Waterland heeft op dit moment geen plannen om te stoppen met het gescheiden inzamelen. Dit is wel een optie voor het vervolg na maart 2026. Dit vraagstuk wordt deel van de herijking van het afvalbeleid. Overigens is het gescheiden inzamelen van glas, papier en karton en kleding een wettelijke verplichting, dus daar kunnen wij als gemeente geen ander beleid op toepassen. De vrijheid van de gemeente betreft dus alleen het inzamelen van PMD en restafval alsmede grof huishoudelijk afval.

Vraag 2

Hoeveel euro heeft ons afval concreet opgeleverd aan de gemeente Waterland in 2023? De bedragen graag verdeeld over de verschillende stromen (restafval, PMD, glas, en papier & karton)?

Antwoord 2

In onderstaand overzicht staan de opbrengsten van 2023.

Afvalstroom	Opbrengst
Restafval	€ 0,=
PMD	€ 120.000,=
Glas	€ 1.500,=
Papier en Karton	€ 26.644,=

Vraag 3

Hoeveel heeft het laten ophalen van ons PMD afval in 2023 netto gekost, dus niet weggestreept tegen eventuele opbrengsten hiervan?

Antwoord 3

De kosten voor het inzamelen van PMD in 2023 waren € 100.305,-.

Vraag 4

Hoeveel bespaart de gemeente Waterland op jaarbasis wanneer we het PMD afval niet separaat meer laten ophalen, maar ongescheiden, zoals de meeste gemeenten nu laten doen?

Antwoord 4

Met de kennis van nu verwacht het college hier geen besparing te kunnen realiseren, Hierbij komen bijvoorbeeld de technische en logistieke aspecten kijken. Daarbij kan men denken aan de dichtheid en het samenpersen van gescheiden en ongescheiden afval, waardoor de inzamelingsroute in een wijk korter is en waardoor meer ritten gemaakt moeten worden.

Het college heeft HVC gevraagd om een werkbijeenkomst te houden voor de Raad en College, waarbij ook een onafhankelijke adviseur van Rijkswaterstaat op het gebied van grondstoffen uitgenodigd wordt. Bij deze werkbijeenkomst zullen alle aspecten van het gescheiden en ongescheiden inzamelen aan de orde kunnen komen. De kennis van de Raad en College over deze materie kan via deze weg dan ook worden vergroot.

HVC is zowel afvalverwerker als energieleverancier en opwekker. Zo benutten wij als aandeelhouder de beschikbare expertise.

Vraag 5

Wat bespaart de gemeente Waterland op jaarbasis wanneer we de oranje PMD klike's niet meer gebruiken en deze gaan teruggeven/verkopen/recyclen?

Antwoord 5

Voor gebruikte containers is nagenoeg geen markt. Mogelijk kan dit met de huidige afvalstroom PMD mee voor gescheiden afvoer.

Vraag 6

Wat kan (en wil!) de gemeente Waterland veranderen aan de ophaalfrequentie van de verschillende afvalstromen, zodat de kwaliteit van dienstverlening aan onze inwoners stijgt, met gelijkblijvende of lagere kosten?

Antwoord 6

In de opvatting van het college wordt het beantwoorden van deze vraag mogelijk in de context van de verdere beleidsontwikkeling.

Vraag 7

Het contract voor het ophalen en/of verwerken van afval tussen Remondis en gemeente Waterland is van rechtswege afgelopen op 30 april 2024. Voor zover onze fractie kan nagaan, is dit contract niet verlengd, en is er ook geen nieuwe aanbesteding of uitbesteding gaande. Kan het college bovenstaande situatie bevestigen?

Antwoord 7

Het huidige contract noodzaakt ertoe om in oktober 2024 een wens kenbaar te maken om te verlengen tot maart 2026 tegen de huidige gunstige tarieven. Een zorgvuldig besluit over de aanpak van een ander afvalinzameling vanaf maart 2025 vraagt meer tijd dan oktober 2024.

Het proces dat het college nu voor ogen heeft is als volgt:

- *Verlengen bestaande overeenkomst: oktober 2024*
- *Werkbijkomst van HVC aan Raad en College: november 2024*
- *Collegebesluit voor inbesteding HVC of aanbesteding : februari 2025*
- *Herrijken afvalbeleidsplan, informeren en consulteren Raad, Q2 2025.*
- *Vaststellen afvalbeleidsplan Q4 2025*
- *Start nieuw afvalinzameling april 2026.*

Vraag 8

Aangezien er nu geen dringende juridische verplichtingen jegens Remondis meer aanwezig lijken, en er ook geen sprake is van een opzegtermijn, is het college bereid om per 1 november of 1 december stoppen met het separaat ophalen van PMD met een betere dienstverlening aan de inwoners tot gevolg?

Antwoord 8

Nee, zoals blijkt uit het antwoord op vraag 7.